

**Godišnji izvještaj o radu
za 2015. godinu**

Uvod

Liga za prevenciju ovisnosti djeluje od 1995. godine na području prevencije rizičnih ponašanja i socijalne isključenosti. Liga je bila jedna od prvih udruga na području Splitsko-dalmatinske županije koja se sustavno počela baviti problemom ovisnosti. Osnovana je s namjerom da organiziranim društvenim i stručnim radom svojih članova/ica doprinosi podizanju kulture življenja.

Zloupotreba droga je jedan od glavnih socijalno-zdravstvenih problema današnjeg društva, utječe na razvoj siromašnijih zemalja i odgovorna je za odlijevanje znatnih količina novca u gospodarski razvijenim zemljama, te predstavlja istinski rizik za zdravlje, a smrtnost je među ovisnicima o opojnim drogama veća nego u općoj populaciji iste dobi. Ovisnost o drogama je usko povezana s drugim društvenim problemima kao što su siromaštvo, nezaposlenost, kriminalitet, beskućništvo i dr.

Liga podržava solidarnost i jednako je otvorena za sve korisnike pružajući usluge u atmosferi povjerenja, iskrenosti i uvažavanja. U stručnom radu njegujemo humani pristup temeljen na dragovoljnosti, empatiji i suradnji. Transparentnim djelovanjem Liga omogućava širem broju građana da joj pristupe kao korisnici ili aktivni podražavatelji

Tijekom proteklih 20 godina, u suradnji sa zdravstvenim, obrazovnim i ustanovama socijalne skrbi razvili smo preventivne programe koji su diseminirani i implementirani u obrazovne i zdravstvene ustanove u Splitsko dalmatinskoj županiji i na nacionalnoj razini.

Misija i Vizija

Misija Lige (re)definira se tijekom redovitih strateških planiranja, u trogodišnjim ciklusima i glasi: Stručnim radom potiče uključivanje, povezivanje i sinergiju svih dionika (građana, civilnog, javnog i privatnog sektora) u kreiranju i implementaciji programa prevencije ovisnosti i socijalne isključenosti.

Vizija Lige je društvo jednakih mogućnosti za sve građane.

Misiju Lige realiziramo kroz četiri programska područja: 1. Prevencija rizičnih ponašanja u zajednici; 2. Socijalne usluge; 3. Razvoj volonterstva; 4. Utjecaj na kreiranje javnih politika

Članstvo i struktura upravljanja Ligom

Upravljačka struktura Lige sastoji se od Skupštine kao najviše razine odlučivanja, Upravnog odbora koji sačinjava 5 osoba, među kojima je i predsjednica Lige, čije četverogodišnje mandate potvrđuje Skupština te Izvršnog odbora, na čelu sa izvršnom direktoricom. Izvršnu direktoricu imenuje UO, kojemu je dužna podnositi godišnja Operativna i Financijska izvješća, a koje UO iznosi Skupštini.

Pravo glasa u Skupštini Lige imaju svi redoviti članovi kojih je u 2015. godini bilo 45 od čega 43 građana i 2 pravne osobe. Redovita sjednica Skupštine organizira se jednom godišnje, a po potrebi sazivaju se izvanredne sjednice Skupštine.

Upravni odbor Lige sastoji se od 5 članova sljedećih zvanja: dr.sc.društvenih znanosti – polje: psihologija; dr. sc. društvenih znanosti – polje: pedagogija; mag. oec.; dipl. anglist i rusist te dipl. dizajnerica.

Izvršni odbor, uz izvršnu direktoricu sačinjavaju zaposlenici.

Zaposlenici Lige u 2015. godini

U 2015. godini je ugovor o radu u Ligi imalo 11 osoba od čega 2 na neodređeno i 9 na određeno vrijeme. To su: Josipa Kokorić Tomašević, izvršna direktorica (VSS, dipl. teol.), Duška Milinković, programska koordinatorica, (VSS, dipl.def. - soc.ped.); Ivana Zec, koordinatorica volontera (VSS, mag.soc.); Josip Dragun, izvoditelj aktivnosti (VSS; mag.soc.) – do 15. prosinca; Antonia Bekavac, izvoditeljica aktivnosti (VŠS, odgojiteljica) – od 16. prosinca; Margaret Pletikosić, voditeljica financijskog poslovanja (SSS), Lidia Božanić, arhivarka/izvoditeljica aktivnosti.

Putem mjere stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa bila je angažirana 1 osoba, Ana Jurković, projektna asistentica (VSS, mag.soc.)

Putem mjera aktivne politike zapošljavanja, mjere javnih radova bile su zaposlene 3 osobe.

Vanjski suradnici Lige u 2015. g. bili/e su:

dr.sc. Esmeralda Sunko; dr.sc. Mirjana Nazor, prof.psih., Dalma Luketin prof.psih. certificirana trenerica NLP i HNLP i Eriksonove hipnoze; Rajka Šore prof. psih, Nataša Kekez prof. psih., kogn.bih. terapeutkinja; Nikša Vukša dipl. diz.viz.kom., Vedrana Tomić, dipl.def. - soc.ped., licencirana supervizorica u psihosocijalnom radu.

Stručna usavršavanja zaposlenika u 2015. godini

U skladu s vrijednostima Lige nezaobilazan dio ulaganja u razvoj organizacije je u ulaganje u ljudske resurse. Zaposlenici su jedan od najznačajnijih resursa firme, a značaj ljudskih resursa sve je veći pa je ulaganje u ljudske resurse jedan od osnovnih unutarnjih razvojnih ciljeva Lige. Zadovoljstvo koje proizlazi iz samog procesa usavršavanja vraća se kroz povećanu motivaciju i izgradnju kvalitetnih međusobnih odnosa zaposlenika. Tijekom 2015. Godine Ligin djelatnici sudjelovali su u sljedećim stručnim usavršavanjima:

- **Kako MENTORirati** (veljača, 2015.) – nositelj: Udruga Igra; sudjelovala: Ivana Zec; završenom edukacijom osposobljena za mentoriranje mladih tijekom tranzicije iz alternativne skrbi u samostalan život.
- **Seminar senzibilizacije** (ožujak, 2015.) – nositelj: HSKLA u suradnji s Klinikom za psihijatriju KBC „Sestre milosrdnice“ Zagreb; sudjelovala Ana Jurković; sudjelovanjem na prvom modulu započeto je osposobljavanje za voditeljicu KLA.
- **Simpozij: „Profesionalni pristup ovisniku“** (ožujak, 2015.) – nositelj: KBC „Sestre milosrdnice“ – Referentni centar Ministarstva zdravlja za ovisnosti o drogama, Vlada Republike Hrvatske – Ured za suzbijanje ovisnosti, HSKLA – Hrvatski savez liječenih alkoholičara; sudjelovala Ana Jurković; stekla osnovne vještine za profesionalan odnos prema korisnicima, ovisnicima o drogama i patološkim kockarima.
- **Smjernice za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu** (travanj, 2015.) – nositelj: Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske; sudjelovala: Josipa Kokorić Tomašević; upoznata sa smjernicama za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu.

- **Radionica prevencije rodno uvjetovanog nasilja** (travanj, 2015.) – nositelj: Ženska soba; sudjelovale Ana Jurković i Ivana Zec; upoznate sa zakonskim i proceduralnim okvirom, te s Protokolom o postupanju u slučaju seksualnog nasilja; situaciji u Hrvatskoj, pozitivnim promjenama i perspektivi, informacijama o rodno uvjetovanom nasilju.
- **NLP praktičarski trening** (prosinac, 2014. – studeni, 2015.) – Organizator: Liga za prevenciju ovisnosti; nositelj: Udruga 3D. Sudjelovale Duška Milinković i Ivana Zec; završenom edukacijom stekle su zvanje NLP praktičara.
- **Rad s polaritetima: kretanje po spektru naših osobina i emocija** (srpanj, 2015.) – Organizator: Liga za prevenciju ovisnosti; nositelj: IWG Gestalt Institut Zagreb; sudjelovali: Josipa Kokorić Tomašević, Duška Milinković, Lidia Božanić, Josip Dragun i Ivana Zec; završenom edukacijom stekli su nova znanja i vještine za individualni i grupni rad s korisnicima.
- **Standardi kvalitete socijalnih usluga** (18.11.2015.) – nositelj: MSPM; sudjelovala: Josipa Kokorić Tomašević; završenom edukacijom upoznata sa standardima kvalitete socijalnih usluga i smjericama za njihovo uvođenje te mjerilima za utvrđivanje usklađenosti sa standardima kvalitete socijalnih usluga. Ovom edukacijom započet je proces implementacije standarda kvalitete u pružanju socijalnih usluga u organizaciji.
- **Napredni stručni seminar „Uloga KLA u liječenju alkoholizma“** (18. - 20.11.2015.) – nositelj: Hrvatski savez klubova liječenih alkoholičara; sudjelovala: Ana Jurković; drugi modul osposobljavanja za voditeljicu KLA
- **Trening za lokalne koordinate struktuiranog dijaloga s mladima** (23. - 27.11.2015.) – nositelji: Mreža mladih Hrvatske u suradnji s Nacionalnom radnom skupinom za provedbu strukturiranog dijaloga; sudjelovala: Antonia Bekavac; završenim treningom osposobljena za provođenje i koordinaciju strukturiranog dijaloga s mladima.
- **NLP master trening** (prosinac, 2015. - ...) – organizator: Liga za prevenciju ovisnosti; nositelj Udruga D3, sudjelovali/e: Josipa Kokorić Tomašević, Duška Milinković, Ivana Zec, Esmeralda Sunko i Jadran Biskupović, trening još uvijek u tijeku; po završetku treninga sudionici/e će steći zvanje NLP mastera.

Volonteri

Volonteri u Ligi imaju važnu i nezamjenjivu ulogu jer pridonose ostvarivanju postojećih aktivnosti organizacije, kreiraju nove te povećavaju kapacitet i kvalitetu rada organizacije. Svojim nesebičnim volonterskim angažmanom volonteri obogaćuju Liginu programe i aktivnosti. S druge strane, svrha Liginih volonterskih aktivnosti je dati volonterima/volonterkama priliku za osobni i profesionalni razvoj, za afirmaciju njihova stvaralaštva, stjecanje i unapređivanje prezentacijskih i komunikacijskih vještina te im osvijestiti prednosti volontiranja i time doprinijeti osvještavanju vrijednosti volonterstva i aktivnog građanstva. Volonter/ka djeluje u skladu s pravima i odgovornostima volontera. Doprinos volonter/ke nije zamjena za plaćeni posao te osim što njegov/njezin rad predstavlja značajan doprinos organizaciji, volonter/ka ima priliku u tom procesu prepoznati svoja znanja, vještine i pripadajuće samostalnosti i odgovornosti stečenih volonterskim iskustvima te ih od strane Lige evidentirati kroz Potvrdu o kompetencijama stečenim kroz volontiranje. Volonter/ka kroz sve dogovorene poslove djeluje u skladu i doprinosi misiji i vrijednostima Lige, u skladu sa Volonterskim pravilnikom te Etičkim kodeksom. Djeluje u skladu i sa organizacijskom kulturom, ali su dobrodošle i sve različitosti koje unaprjeđuju i obogaćuju rad organizacije.

Konkretni učinak vezan za sam opis posla definiran je i putem Ugovora o volontiranju. Volonter/ka djeluje kao dio projektnog tima, ravnopravno je uključen/a u planiranje projektnih aktivnosti te se potiče na kreativni doprinos u osmišljavanju provedbe. Volonteri/ke od volontiranja imaju edukativnu, društvenu, kulturnu i praktičnu korist.

Tijekom 2015. godine u Ligi su volontirale 52 osobe s ukupnim brojem 2 700 volonterskih sati. Svi su imali sklopljene ugovore o volontiranju.

Volontiranje u Ligi uključivalo je sljedeće volonterske pozicije:

- vršnjak/inja edukator/ica – sudjelovanje u edukaciji o aktivnom građanstvu, rizičnim ponašanjima te treningu životnih vještina; sudjelovanje u pripremi i provedbi preventivnih radionica u višim razredima osnovnih škola u gradu Splitu i jednokratnim akcijama prema značajnim datumima u području promoviranja volonterstva;
- asistent/ica u provedbi projekata –aktivnosti distribucije promotivnih materijala, sudjelovanje u pripremi i izvještavanju s radionica: ažuriranje baze podataka sudionika, pomoć u obradi upitnika i evaluacijskih listića, vođenje evidencije prisutnosti na radionicama, asistiranje na jednodnevnim i višednevnim treninzima u i/li van mjesta boravka, uz pomoć u logističkoj organizaciju istih te aktivno sudjelovanje u sastancima projektnog tima, održavanje i ažuriranje stranica na društvenim mrežama i sudjelovanje u pripremi materijala za web stranicu;
- asistent/ica u krojačkoj radionici – priprema radionica, materijala, nacрта i krojeva, šivanje i krojenje, vezenje, apliciranje, izrada patchworka i zlatoveza

Partneri i suradnici

Na međusektorskoj su nastavljeni formalna partnerstva sa Domom za odgoj djece i mladeži Split i Domom za djecu i mlade punoljetne osobe Maestral u čijim je prostorima Liga nastavila provoditi preventivni program za djecu i mlade u pojačanom riziku, zatim Centrom za socijalnu skrb, HZZ-om, CISOK-om, Nastavnim zavodom za javno zdravstvo, Gradom Splitom, Razvojnoum agencijom te aktivnim utjecajem u sklopu županijskog LPZ-a.

Aktivno smo djelovali u OŠ Brda, OŠ Mertojak, OŠ Pujanki, OŠ Supetar, OŠ Vladimir Nator u Postirama, Obrtnoj tehničkoj školi Split, Elektrotehničkoj školi, IV. Gimnaziji Marko Marulić, Komercijalno trgovačkoj školi Split, Privatnoj jezičnoj gimnaziji Pitagora, Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju.

Komunicirali smo i surađivali sa državnim institucijama: Uredom za suzbijanje zlouporabe droga; Središnjom službom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta; Ministarstvom zdravlja; Ministarstvom socijalne politike i mladih, Ministarstvom pravosuđa. Uspostavili smo suradnju s Probacijskim uredom Split u svrhu provedbe mjere izvršenja rada za opće dobro i na provedbi postpenalnog prihvata na području Splitsko dalmatinske županije.

Na unutarsektorskoj razini nastavili smo suradnju sa srodnim organizacijama među kojima izdvajamo: KUM - Koaliciju udruga mladih, Klub mladih Split, Info zonu, Udrugu MoSt, Udrugu DAR, ANST 1700, Udrugu dragovoljaca HRM iz Domovinskog rata, Udrugu srednjoškolaca i studenata otoka Brača, Klub mladih Trokut Kaštela, Udrugu MI, Udrugu Mladi u EU, Cenzuru Plus, Udrugu Providnost, Udrugu spinalno ozlijeđenih, Volonterski centar Dubrovnik. Pružali smo stručnu i logističku potporu neformalnoj udruzi potpore osobama s iskustvima promijenjenih stanja svijesti FENIX.

Infrastruktura

Liga je zakupac poslovnog prostora u vlasništvu Grada Splita, površine 50 m², za koji plaćamo mjesečnu najamninu od 500,00 kn. Tehničku opremu s kojom raspoložemo čine: 6 osobnih računala, 2 prijenosna računala, 3 printera, 2 skenera, 2 projektor a i platno, 2 fotoaparata, 1 kamera, 6 radnih stolova s pripadajućim sjedećim mjestima, 3 telefona svaki sa zasebnom telefonskom linijom, 1 faks, 6 uredskih ormara.

Dugotrajan infrastrukturni problem je nedostatak prostora za provedbu grupnih aktivnosti stoga nam za tu namjenu prostor ustupaju, bez naknade, Udruga dragovoljaca HRM iz Domovinskog rata koja djeluje na istoj adresi i istom katu te Lions klub Split.

Izdavaštvo

Od osnutka Lige izdavaštvo je jedna od prioritetnih djelatnosti. Tijekom godina izdali smo brojne naslove iz područja preventivne znanosti i socijalnog uključivanja poput: *Avanturizam roditeljstva* (1999.); *Izazov je biti učitelj* (2002.); *Biti djetetu blizu* (2006.); *KAKO – kreativnim aktivnostima kreiramo odgoj* (2006.); *Izvučimo zlostavljanje iz sjene* (2008.); *Bumerang odgoja* (2009.); *Socijalno poduzetništvo* (2009.), *Promjena* (2011.); *Aktivno tražim posao* (2011.); *Ovisnosti u zajednici* (2012.); *Botun* (2014.); te brojne brošure.

U 2015. godini izdali smo novi priručnik za roditelje pod naslovom *Roditeljstvo je dvosmjernan odnos*. Priručnik donosi teorijsku osnovu kroz koju se čitatelj može informirati o osnovnim potrebama svake osobe - roditelja i djeteta, načinima postavljanja granica u odgoju, stilovima roditeljskog odgoja, odnosima između roditelja i djeteta, o mogućnostima kvalitetne komunikacije te kroz praktične vježbe primijeniti stečena znanja. Priručnik je namijenjen roditeljima koji se ne snalaze najbolje u roditeljskoj ulozi i potrebna im je podrška, roditeljima koji imaju narušen odnos s djetetom i žele ga poboljšati, roditeljima čija djeca iskazuju različita rizična ponašanja, kao i onima koji se ne suočavaju sa poteškoćama u odgoju, ali žele više znati o učinkovitom i odgovornom roditeljstvu.

Programi i projekti

Liga djeluje u četiri programska područja. Svake godine provodimo oko 10 projekata s područja prevencije rizičnih ponašanja i socijalne isključenosti. Kroz Liginе programe je tijekom dvadeset godina prošlo više od 50 000 korisnika.

Prevenција rizičnih ponašanja sinergija obitelji, škole i zajednice.

Ovaj program usmjeren je na roditelje, djecu, mlade, stručne suradnike i djelatnike u odgojno-obrazovnim i ustanovama socijalne skrbi, djelatnike i članove drugih organizacija civilnog društva, donositelje odluka na lokalnoj i nacionalnoj razini te na sveukupnu javnost. Ovim programom djelujemo na smanjenje incidencije ovisničkih, nasilničkih i delikventnih ponašanja u zajednici kroz implemetaciju preventivnih programa koji uključuju obitelj, školu i zajednicu. Liga je od 2012. godine licencirana provoditi program *Drugs in the Schools: preventing Substance Abuse*; Center for Civil education, California USA. Kroz cikluse edukativnih radionica mladi stječu potrebna znanja o štetnim učincima ovisničkih sredstava te kroz trening životnih vještina razvijaju komunikacijske, socijalne i prezentacijske vještine. Na ovaj način mladi razvijaju samopouzdanje, samopoštovanje, asertivnost te su kompetentni stečena znanja prenijeti vršnjacima. Razvijanjem nenasilne komunikacije preveniramo međuvršnjačko nasilje te nasilje u bliskim vezama mladih. Kroz navedeno programsko područje pokrećemo

brojne inovativne pristupe koji odgovaraju na nove potrebe korisnika. Multidisciplinarnim pristupom jačamo socijalne vještine mladih te ih potičemo na razvijanje kritičkoga stava. Kroz navedeno programsko područje pružamo usluge roditeljima kojima je potrebna podrška zbog narušenog odnosa s djecom, zbog rizičnog ponašanja djece kao i onima koji se ne suočavaju s poteškoćama u odgoju, ali žele saznati više o odgovornom i učinkovitim roditeljstvu. Roditeljima se pruža mogućnost individualnog savjetovanja, grupno grada u radionicama te mogu sudjelovati nabrojnim javnim tribinama, predavanjima i sl. Stručnim suradnicima se pruža mogućnost trajnog usavršavanja u edukacijskim ciklusima po specifičnim temama.

U sklopu ovog programskog područja u 2015. godini provodili smo sljedeće projekte:

- *EMA – Edukacija mladih edukatora*

Vršnjačka edukacija mladih edukatora s ciljem unaprjeđenja kvalitete življenja smanjenjem rizika incidencije bolesti ovisnosti kod mladih, a ostvaruje se putem implementacije preventivnih programa unutar organizacija/klubova koji okupljaju mlade na području Splita i SD te kontinuiranom prisutnošću vršnjaka edukatora u višim razredima osnovnih škola. Partneri na projektu bili su KUM – Koalicija Udruga Mladih, Udruga studenata i srednjoškolaca otoka Brača i Udruga DAR Dugopolje. Projekt je financiralo Ministarstvo zdravlja putem natječaja za raspodjelu lutrijskih sredstava za područje prevencije i suzbijanja ovisnosti.

U sklopu projektnih aktivnosti održano je 30 preventivnih radionica u OŠ Brda, OŠ Pujanki i OŠ Pojišan te 9 radionica u klubovima/organizacijama za mlade. U sklopu radionica u klubovima/organizacijama sudjelovalo je 16 korisnika/-ca od čega 6 Ž i 10 M. Radionicama u višim razredima osnovnih škola obuhvaćeno je 631 direktnih korisnik/ca, od čega 305 Ž i 326 M. U sklopu projekta kreirana je i održana preventivna medijska kampanja. Mladi koji su prošli edukaciju za voditelje preventivnih programa u klubovima/organizacijama i mladi uključeni u rad organizacija su sudjelovali u kreiranju i realizaciji informativne/edukativne medijske kampanje. Ligin stručni tim pratio je proces i sudjelovao stručnim savjetima i korekcijama. Kampanja se provodila sljedećim metodama: izrada dizajnerskog rješenja i vizualnog identiteta koji se prezentirao na svim mjesečnim programskim letcima i plakatima te zasebno tisak edukativnih letaka usmjerenih isključivo na kampanju. Napravljen je kratak video naziva „Pazi da ne izgoriš“ koji se prikazuje prije svakog koncerta kao uvod u program, a segmenti istog bili su korišteni u mjesečnim video najavama programa i rada kluba. Izradilo se dizajnersko rješenja za tisak majica tehnikom sito tiska. Izrađen je video i FB stranica pod naslovom „Pazi da ne izgoriš“ koji su dostupni na linkovima:

<https://www.facebook.com/pages/Pazi-da-ne-izgori%C5%A1/1605748846367156?ref=hl>;

https://www.youtube.com/watch?v=G_9TavcLNJ8; <https://vimeo.com/user27040107>. Tiskano je 5000 komada edukativnih letaka. Tiskano je 20 promotivnih majici. Kampanja je predstavljena na Radio Suncu, Radio Splitu, portalima www.infozona.hr, web stranicama svih partnera. Kampanjom obuhvaćeno najmanje 5000 osoba

- *Može i drugačije*

Sustavno provođenje i implementacija programa prevencije nasilja nad i među mladima u sustavu socijalne skrbi kroz edukaciju o metodama nenasilnog rješavanja sukoba; nastavak provedbe aktivnosti prevencije vršnjačkog nasilja započet provedbom projekta „Neću nasilje u svoju butigu“. Partner na projektu je Dom za odgoj djece i mladeži Split. Projektom je u 2015. ukupno obuhvaćeno 37 izravnih korisnika/ica, od čega 24 muškog i 13 ženskog spola, od čega 33 u dobi od 12 do 30 godina i 4 starijih od 30 godina. U sklopu projektnih aktivnosti, u 2015. održane su 24 radionice treninga životnih vještina. U aktivnostima je sudjelovalo 17 korisnika muškog spola u dobi između 12 i 30 godina. Povodom Međunarodnog dana mladih održana je radionica za javnost o nasilju među mladima; sudjelovalo je 14 korisnika/ica, od toga 7 muškog spola i 7 ženskog spola, 10 korisnika je u dobi do 30 godina, a 4 u dobi iznad 30 godina. Izrađen je kratki film „Može i drugačije“ na temu nasilja, nastao na

temelju povratnih informacija od korisnika. Osim u projektnim aktivnostima 8 korisnika/ica (3 muškog spola i 5 ženskog spola, ispod 30 godina) sudjelovalo je u dodatnim aktivnostima u suorganizaciji Lige – pohađanje radionice Prevencija rodno uvjetovanog nasilja i predstavi Idealima protiv nasilja. Provedbu projekta financiralo je Ministarstvo socijalne politike i mladih po natječaju za raspodjelu lutrijskih sredstava za područje prevencije nasilja.

- *Ljubav ne boli*

U partnerstvu sa IV. Gimnazijom Marko Marulić, Komercijalno trgovačkom školom Split i udrugom Ženska soba – centar za seksualna prava iz Zagreba započeta je provedba projekta prevencije nasilja u bliskim vezama mladih pod nazivom „Ljubav ne boli“. Svrha projekta je smanjenje pojavnosti nasilničkih ponašanja u partnerskim vezama među mladima, kreiranjem i sustavnom provedbom programa prevencije nasilja, u suradnji s mrežom ključnih dionika u zajednici. Razdoblje provedbe je od listopada 2015. do kraja rujna 2016. Tijekom 2015. Je oformljen projektni tim, pripremljena je projektna dokumentacija, održani su sastanci s partnerskim organizacijama, dogovoreni su termini prve faze projektnih aktivnosti te su izrađeni su promidžbeni materijali, 3000 informativno – promotivnih letaka i 100 plakata. Provedbu projekta financiralo je Ministarstvo socijalne politike i mladih po natječaju za raspodjelu lutrijskih sredstava za područje prevencije nasilja.

Socijalno uključivanje

sprečavanje, prepoznavanje i rješavanje problema pojedinaca, obitelji i skupina

Socijalne usluge su sve aktivnosti, mjere i programi namijenjeni sprečavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca, obitelji, skupina i zajednica te poboljšanju njihovog života u zajednici. Pružaju se korisnicima u njihovim obiteljima i zajednicama kao izvaninstitucionalne usluge ili kao institucionalne usluge koje se ostvaruju smještanjem korisnika u domove socijalne skrbi. Prema dokumentu Vijeća Europe (2007.) „Integrirane socijalne usluge u Europi“, socijalne usluge “obuhvaćaju sve usluge: (a) za koje se smatra da su od posebne važnosti za društvo u cijelosti i (b) pri čemu osobna interakcija pružatelja i korisnika ima ključnu ulogu. Ovaj program uključuje pružanje socijalnih usluga obiteljima, djeci i mladima s problemima u ponašanju, djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi, nezaposlenim mladima, dugotrajno nezaposlenima i socijalno isključenim osobama. U sklopu ovog programskog područja pružamo sljedeće usluge: individualno i obiteljsko savjetovanje, individualni i obiteljski tretman, grupni rad u radionicama, grupe samopomoći, pomoć u učenju, pomoć u organiziranju slobodnog vremena, pružanje informacija o prilikama na tržištu rada i mogućnostima (samo)zapošljavanja, individualno mentoriranje za aktivno uključivanje na tržište rada, modularni trening komunikacijskih i prezentacijskih vještina, usluge radno okupacijske terapije te edukacije u praktičnim radnim vještinama i sl. U sklopu ovog programa razvijamo društveno/socijalno poduzetništvo kao potporu razvoju socijalnih usluga.

U sklopu ovog programskog područja u 2015. godini provodili smo sljedeće projekte:

- *„Birajte roditeljske bitke - unaprjeđenje kompetencija roditelja djece s PUP-om“*

Povezivanjem ključnih dionika lokalne zajednice u pružanju usluga psihosocijalne podrške roditeljima djece i mladih s problemima u ponašanju omogućen je sinergijski učinak mjera obiteljsko-pravne zaštite i ciljanih preventivnih intervencija u cijelu obitelj. Na taj način sustavno se implementira evaluiran i učinkovit model indicirane prevencije usmjeren djeci i mladima s problemima u ponašanju i njihovim obiteljima. Povećana znanja i osnažene kompetencije roditelja rezultiraju većom razinom informiranosti, boljem razumijevanju vlastitih potreba i potreba djece, boljem razumijevanju utjecaja vlastitih stavova i ponašanja kao i većom spremnošću ciljne skupine na pojačani angažman i kooperativnost u primjeni zaštitnih mjera prema obitelji. Na taj način stvaraju se uvjeti za postizanje veće učinkovitosti poduzetih intervencija usmjerenih ciljnoj skupini te održavanja željenih ishoda u dinamici odnosa dijete-obitelj-dijete-društvo. Provedene su sljedeće aktivnosti:

1. Modularne radionice unaprijeđenja roditeljskih kompetencija, održana su dva ciklusa po 13 radionica koje su se tijekom izvještajnog razdoblja odvijale u OŠ „Brda“. Obuhvaćeno je 29 roditelja djece i mladih s problemima u ponašanju. Radionice su se održavale jednom tjedno u trajanju od po dva sata.
2. Informiranje i edukacija 145 roditelja u 2 osnovne škole na teme: Prevencija nasilja na internetu, Skrbne i ubojite navike; Motivacija – načini lakšeg učenja, Birajte roditeljske bitke i Obitelj kao mjesto prevencije.
3. Individualno savjetovanje – prema potrebi i interesu korisnika/ca. Usluge koristilo 26 korisnik/ca.
Metode rada: informiranje, savjetodavni razgovor utemeljen na uvjerenjima Teorije izbora, primjenom NLP tehnika i vještine aktivnog slušanja te poticanja na samoprocjenu vlastitog ponašanja.
4. Sastanci grupe samopomoći uz profesionalno mentorstvo i volontersku podršku: jednom u dva tjedna u prostorijama Lige. U grupu je bilo uključeno 6 roditelja, 4Ž i 2M. Unatoč očekivanoj fluktuaciji, realizirano je 6 susreta uz podršku zaposlenice i volonterke Lige.
5. U sklopu projekta tiskan je priručnik „Roditeljstvo je dvosmjernan odnos“ u nakladi od 500 komada.
Provedbu projekta financirali su Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH putem natječaja za raspodjelu lutrijskih sredstava u području prevencije i suzbijanja ovisnosti te Grad Split.

- *„POMAK - poduzetni, osnaženi, motivirani, aktivni, kompetentni“*

Jačanje osobnih kapaciteta mladih za samozapošljavanje, veću konkurentnost i proaktivno sudjelovanje na tržištu rada kao doprinos smanjenju nezaposlenosti mladih na području Splitsko dalmatinske županije. Partneri na projektu su udruga DAR iz Dugopolja i Udruga srednjoškolaca i studenata otoka Brača a suradnici HZZ – Regionalni ured Split, Grad Split i Centar za socijalnu skrb Split. Projektom je u 2015. godini ukupno obuhvaćeno 75 mladih osoba u dobi od 19 do 30 godina, od toga je ukupno 37 polaznika aktivno sudjelovalo i prošlo osposobljavanje kroz 112 trening sati tijekom 14 dana treninga. Sudionici su uspješno završili edukacije iz područja komunikacijskih vještina, upravljanja projektnim ciklusom, poduzetništva i socijalnog poduzetništva, osobne misije i vizije uz izrađene akcijske i planove samozapošljavanja. Tijekom provedbe projekta zaposlilo se 14 polaznika, poduzetnički plan samozapošljavanja izradilo je 15 sudionika. Osigurana su sredstva za produljenje radnog odnosa mlade osobe zaposlene u sklopu projekta i nakon što su iskorištena poticajna sredstva od HZZ-a (održivo zapošljavanje). Završno predstavljanje rezultata projekta održano je u CISOK-u Split gdje su rezultati projekta predstavljeni partnerima i dionicima lokalne zajednice a polaznicima svečano uručene potvrde o osposobljavanju. Projekt je financiran od strane Ministarstva socijalne politike i mladih po natječaju za raspodjelu lutrijskih sredstava za podršku udrugama mladih i za mlade.

Projekt POMAK provodili smo i sa srednjoškolskom populacijom, učenicima završnih razreda Obrtne tehničke škole Split i Privatne jezične gimnazije Pitagora u Splitu. Proveden je ciklus od 13 osnovnih i naprednih radionica za učenike završnih razreda navedenih škola. Održan ciklus od 7 trosatnih radionica za 15 učenika trećih i četvrtih razreda Obrtne tehničke škole te korisnika Centra za socijalnu skrb Split kao dio CH-Q treninga – teme: osvještavanje osobnih kompetencija, znanja i vještina stečenih formalnim ili neformalnim obrazovanjem, podizanje samosvijesti i samopouzdanja, motivacija, životni ciljevi, izrada životopisa, komunikacijske vještine. Održan je ciklus od 6 dvosatnih radionica za 16 učenika trećih razreda PJG Pitagora kao dio CH-Q treninga – teme: Kako vidi vlastite kvalitete i razvojne točke-kako ih drugi vide, Fotografije; Crta života, Životne i profesionalne vrijednosti, Core quadrant; Akcijski plan. Unaprijeđene su komunikacijske vještine, unaprijeđena slika o sebi, ojačano samopoštovanje, prepoznati i utvrđeni potencijali i osobne kvalitete, osnažen osjećaj kompetentnosti u procesu traženja posla, povećana ustrajnost u realizaciji planiranih zadataka, smanjen strah od neuspjeha i izgrađeno pozitivno mišljenje o sebi, sudionici osnaženi i unaprijeđenih strategija za traženje zaposlenja. Provedbu projekta u partnerstvu sa srednjim školama financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta putem natječaja za raspodjelu lutrijskih sredstava za područje neformalnog obrazovanja.

- *„Mogu, hoću, djelujem“*

Cilj projekta je razvoj lokalne mreže ključnih dionika u provedbi preventivnih programa na selektivnoj i indiciranoj razini kroz intenzivnije povezivanje subjekata, unaprjeđenje kapaciteta djelatnika socijalnih i zdravstvenih ustanova te provedbu ciljanih preventivnih intervencija s korisnicima. Partneri u provedbi projekta su: Dom za odgoj djece i mladeži Split, Dom za djecu i mlade punoljetne osobe Maestral i Služba za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti NZJZ SDŽ. Izrađeni su promotivni materijali 50 plakata i 2000 letaka. 50 plakata i 2000 letaka. Projektom je u 2015. obuhvaćeno 36 korisnika, od čega 18 muškog spola i 18 ženskog spola, od čega 29 korisnika/ica u dobi od 12 do 30 godina i 7 korisnika/ica starijih od 30 godina. U sklopu projektnih aktivnosti, u 2015. godini održano je 36 radionica treninga životnih vještina i informiranja o legalnim i ilegalnim psihoaktivnim sredstvima. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 25 korisnika/ica, od čega 16 muškog spola i 9 ženskog spola. Svi korisnici su mlađi od 30 godina. U sklopu projektnih aktivnosti održano je 10 dvodnevnih modula NLP praktičarskog treninga, sudjelovalo je 11 korisnika, od čega 2 muškog i 9 ženskog spola. 3 korisnika je u dobi do 30 godina, a 8 u dobi iznad 30 godina.

Tijekom 2015. godine za procjenu učinka ovog projekta angažirali smo nezavisnu evaluatoricu Natašu Kekez, prof.psih. Prenosimo dio evaluacijskog izvješća:

„Kako bi se provjerila učinkovitost projektnih aktivnosti, ispitivali su se sljedeći konstrukti:

- a) Informiranost o štetnosti korištenja sredstava ovisnosti kod djece i mladih korisnika projekta (metoda: Kviz asocijacija o sredstvima ovisnosti te intervju)
- b) Stavovi o sredstvima ovisnosti kod djece i mladih korisnika projekta (metoda: intervju)
- c) Razina rizika kod djece i mladih korisnika projekta (metode: CORE-YP upitnik i intervju)
- d) Razina samopoštovanja kod djece i mladih korisnika projekta (metode: Rosenbergov upitnik samopoštovanja te intervju)
- e) Zadovoljstvo dinamikom projektnog procesa i njegovim učincima kod djelatnika u oba doma (metoda: intervju)
- f) Zadovoljstvo rada s grupom kod voditeljica radionica (metoda: intervju i Upitnik za voditelja: (DPP Zagreb 1995)

Svi konstrukti su se mjerili na kraju projekta kako bi se zabilježio učinak projektnog procesa na korisnika. Metoda ispitivanja bile su upitnik, fokus grupa i polustrukturirani intervju. Nakon upitnika su se organizirale fokus grupe i polustrukturirani intervjui koji imaju za cilj dobiti još informacija u vidu kvalitativnih odgovora. Na ovaj način je moguće utvrditi koje su metode korištene u projektu bile od posebnog značaja te tako ispitati korisnost projekta. Na temelju provedenih 19 intervju sa djecom, djelatnicima domova te Liginim timom može se zaključiti sljedeće:

1. **Korisnici su aktivni u radu** što je izniman uspjeh jer su inače teško uključivi. Odgajatelji ističu da je tome razlog spremnost voditeljica da se prilagode korisnicima, mijenjanje metoda rada prema potrebi, oslušivanje potreba korisnika i reagiranje na njih. Nešto je slabija motiviranost djevojaka iz DD Maestral i na tome će biti nužno poraditi.

2. Očito je da se na **osvještavanju o sredstvima ovisnosti** radilo. Za učinke projekta na **samopoštovanju i osobnim kapacitetima za odolijevanje vršnjačkom pritisku** treba biti svjestan kako se oni mogu vidjeti tek dugoročno. Činjenica je ipak da se djeci u oba doma taj dio rada najviše dojmio i upravo na tome bi nastavili raditi.

3. Voditeljice su pokazale spremnost za organiziranjem aktivnosti izvan ustanove i provodile ga više nego je projektom bilo planirano. Uočile su da djeca na to dobro reagiraju i da im je korisno za samopouzdanje i samostalnost. Organizirane su sljedeće **aktivnosti izvan doma**: paintball, pomaganje u pakiranju mandarina, radionice u Info zoni, karting, šetnje, odlazak na pizzu.

Odgajatelji smatraju da su ove aktivnosti znatno pridonijele integraciji djece i mladeži u zajednicu.

4. Nekoliko djece **pridružilo se Liginom volonterskom timu** vršnjaka edukatora i dobilo dodatnu priliku za napredovanje sa svim dobrobitima koje inkluzivno volonterstvo donosi.

5. Djelatnici domova iskazuju kako je projekt ispunio, ali i nadmašio njihova očekivanja jer su u Liginom timu dobili pomoć i podršku, tzv. „produženu ruku“.

Nezavisna evaluacija ovog projekta provedena je i godinu ranije. Vrednovanje je provedeno 7. veljače 2014. godine u prostorima udruge Liga za prevenciju ovisnosti (Ulica bana Josipa Jelačića 4, Split). U vrednovanju je sudjelovala voditeljica programa Josipa Kokorić Tomašević i Duška Milinković izvoditeljica u programu, a trajalo je 2 sata. „Ključne prednosti programa: rizična populacija mladih u domu za odgoj (indicirana prevencija); promjene u izvođenju aktivnosti usko su povezane s procjenom potreba korisnika, a takva fleksibilnost u izvođenju programa je vrijedna kada se radi sa specifičnim populacijama; kvalitetan menadžment volontera (knjižnice, praćenje, popisi, ugovori); odstupanja od izvedbenog plana jasno argumentirana; postoji jasna evidencija i dokumentacija u programu (izvještaji, popisi...) uz jasno uvažavanje etičkih principa zaštite korisnika; modificiranje programa tijekom izvedbe u skladu s potrebama korisnika; kreativni oblici procesne evaluacije; postoji evaluacija učinka; prepoznatost i priznatost Udruge u zajednici; ulaganje u unutarnji institucionalni razvoj Udruge. Ključna područja unaprjeđenja: jasnije definirati razinu prevencije (indicirana) s obzirom na populaciju s kojom se radi; uvrstiti rezultate iskustva i evaluacije u razvoj i sljedeća provođenja programa; angažirati dodatne stručnjake za rad s mladima s problemima u ponašanju; ciljeve definirati iz pozicije korisnika u formi budućeg željenog stanja; detaljnije planiranje obuhvata korisnika i uvrštavanje aktivnosti za obuhvat i zadržavanje korisnika u programu (djeca, mladi i roditelj); koristiti kvalitativne metode prikupljanja i obrade podataka u svrhu procjene potreba, opisa populacije.“

Kako je ovaj projekt dva puta evaluiran na razini učinka i procesa od strane neovisnih stručnjaka te se pokazala učinkovitost i potreba daljnje provedbe, ponosni smo što možemo reći da smo ovaj projekt, nakon dvije godine provedbe, uskladili sa europskim standardima za kvalitetu prevencije ovisnosti o drogama (EDPQS)¹. Projekt je financiralo Ministarstvo socijalne politike i mladih putem natječaja za raspodjelu lutrijskih sredstava za područje prevencije i suzbijanja ovisnosti.

▪ *„DOP - Društveno-Odgovorno-Poduzetno“*

U partnerstvu sa udrugom Poticajna regionalna institucija malog poduzetništva - PRIMA, udrugom ANST 1700 i u suradnji sa Socijalnom zadrugom VITA ANST i Info zonom započeli smo provedbu projekta DOP – društveno, odgovorno, poduzetno. Opći cilj projekta je osnažiti mlade osobe za realizaciju poduzetničkih i socijalno poduzetničkih ideja te ih osposobiti za samozapošljavanje. Razdoblje provedbe je od listopada 2015. do kraja rujna 2016. Provedbu projekta financira Ministarstvo socijalne politike i mladih po natječaju za raspodjelu lutrijskih sredstava za udruge mladih i za mlade.

▪ *„Restart – resocijalizacijom do prevencije“*

U partnerstvu sa Centrom za socijalnu skrb Split, udrugom ANST 1700, Socijalnom zadrugom Vita Anst, Udrugom Mladi u EU iz Šibenika te HZZ-om područnim uredom Šibenik u listopadu 2015. smo započeli provedbu projekta RESTART čija je svrha smanjenje rizika od siromaštva i socijalne isključenosti bivših zatvorenika na području Splitsko-dalmatinske i Šibensko-kninske županije te unaprjeđenje njihovih osobnih kapaciteta u svrhu lakše društvene integracije. Svrha projekta planira se postići povezivanjem mreže ključnih dionika u lokalnim zajednicama u dvije županije, a radi procjene potreba te kreiranja i pružanja ciljanih usluga u postpenalnoj fazi. Riječ je o pilot projektu čija će provedba pokazati potrebe i detektirati ključne partnere za kreiranje i provedbu cjelovitog postpenalnog prihvata u obje županije. Tijekom 2015. izrađen je promidžbeni materijal, održana su dva okrugla stola, jedan u Splitu i jedan u Šibeniku radi informiranja potencijalnih budućih

---

¹ EDPQS pružaju skup načela za pomoć pri razvoju i procjeni kvalitete prevencije ovisnosti o drogama. Razvijeni su od strane Partnerstva Europskih Standarda Prevencije koje je preuzelo pregled i sintezu postojećih međunarodnih i nacionalnih standarda, kao i savjetovanja s više od 400 stručnjaka iz šest EU zemalja. EDPQS su prva europska referentna točka za visokokvalitetnu prevenciju ovisnosti o drogama temeljenu na konsenzusu koji uključuje znanstvene dokaze i praktično iskustvo.

partnera i suradnika o ponuđenim uslugama, s Probacijskim uredom u Splitu sklopili smo ugovor o izvršavanju rada za opće dobro, S Probacijskim uredom u Zadru isti ugovor je sklopila udruga Mladi u EU, uspostavljena je suradnja sa Kaznionicom i zatvorom u Šibeniku i Zatvorom u Splitu i započeta je provedba dijela aktivnosti. Projekt je financijski podržalo Ministarstvo socijalne politike i mladih putem natječaja za raspodjelu lutrijskih sredstava u području smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti.

Razvoj volonterstva

dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina

Volontiranje je dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit, a obavljaju ih osobe na način predviđen Zakonom o volonterstvu, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje (Zakon o volonterstvu NN 58/07, 22/13). Volonterski rad prepoznat je kao važan čimbenik društvenog razvoja te općeg poboljšanja kvalitete života. Od početka djelovanja Lige volonteri, svojim specifičnim znanjima i vještinama, pružaju nezamjenjiv doprinos razvoju organizacije, kvaliteti i opsegu naših aktivnosti, a Liga im kontinuirano pruža edukativnu i razvojnu podršku. Ligine volonterske aktivnosti uključuju: vršnjačku edukaciju u sklopu koje mladi, kroz radionice, prenose specifična znanja o rizičnim ponašanjima svojim vršnjacima u osnovnim i srednjim školama, predavanja za javnost i roditelje, kreativan angažman u sklopu radno okupacijske terapije u krojačkoj radionici, sudjelovanje u brojnim volonterskim akcijama, sudjelovanje u osmišljavanju i provedbi kampanja, parlaonica i sl., pohađanje edukacija za volontere te redovitih sastanaka. Volonterskim angažmanom Ligini volonteri doprinose prepoznatljivosti i prisutnosti Liginih programa u zajednici te sudjelujući u njima također stječu brojna nova znanja i vještine, šire vlastitu socijalnu mrežu, jačaju samopouzdanje i samopoštovanje, unapređuju vlastite kreativne kapacitete, te, kroz sve navedeno, doprinose razvoju tolerantne, solidarne i uključive zajednice.

U sklopu ovog programskog područja u 2015. godini provodili smo sljedeće projekte:

- „Rastemo“

U partnerstvu sa Obrtno tehničkom školom Split, Elektrotehničkom školom Split i u suradnji sa OŠ Brda, OŠ Mertojak, OŠ Pujanke i OŠ Supetar s Brača, krajem listopada 2015. započeli smo provedbu projekta RASTEMO čija je svrha doprinijeti većoj uključenosti mladih u volonterske programe i aktivnosti te na taj način poticati samoinicijativu, aktivizam i samoorganizaciju s ciljem povećanja građanskog angažmana mladih. Projekt će se provoditi do kraja rujna 2016. Tijekom 2015. je održano 45 informativno-edukativnih radionica u svim razredima Elektrotehničke i Obrtne tehničke škole. Svaki razred obuhvaćen 2 satnom informativno-edukativnom radionicom na temu u dogovoru sa razrednicima i stručnim suradnicima, u skladu sa specifičnim potrebama škole. Ukupno je informirano 867 učenika/ica, od toga 8 Ž i 859 M. U daljnje projektne aktivnosti se uključilo 24 mladih. Uz Međunarodni dan volontera je održana parlaonica na teme „Isplati li se volontirati?“ i „Možemo li se zabaviti bez alkohola?“. Parlaonica je organizirana u Obrtnoj tehničkoj školi, sudjelovalo je 78 mladih.

- „Manufaktura zdravlja“

Projekt psihosocijalnog osnaživanja dugotrajno nezaposlenih osoba kroz stjecanje vještina kreativnog izražavanja u radionici krojenja i šivanja. Aktivnosti se provode na principu radno okupacijske terapije. Radionice su se održavale tri puta tjedno u trajanju po četiri sata. U radionicama je sudjelovalo po 6 direktnih korisnika, a ukupan broj korisnika (direktnih i indirektnih) iznosio je 18. U Mjesecu borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti u Centru za obrazovanje odraslih Zlatna vrata održana je izložba cjelogodišnjeg rada radionice. Provedbu aktivnosti financirali smo vlastitim sredstvima

Utjecaj na kreiranje javnih politika

umrežavanje, okrugli stolovi, izdavaštvo, istraživanja, javne rasprave

Utjecaj na kreiranje javnih politika postižemo umrežavanjem i stvaranjem koalicija sa srodnim udrugama. Sudjelovali smo u osnivanju Mreže udruga - zajedno protiv ovisnosti, a članovi smo Foruma udruga Splitsko-dalmatinske županije. Članovi smo i predstavnici civilnog sektora u Upravnom odboru LPZ - SDŽ. Dugogodišnju suradnju ostvarujemo s HZZ-om, CZSS Split, Službom za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti, ustanovama socijalne skrbi, ustanovama za obrazovanje odraslih te osnovnim i srednjim školama s područja Splitsko-dalmatinske županije, lokalnom i regionalnom samopupravom. Utjecaj na kreiranje javnih politika ostvarujemo organiziranjem lokalnih i nacionalnih konferencija, okruglih stolova, javnih tribina, medijskim istupima, istraživanjima i objavom rezultata istraživanja, sudjelovanjem u javnim savjetovanjima i raspravama. U svakom od naših projekata zastupljene su aktivnosti kojima želimo aktualizirati određenu problematiku te zajedničkim djelovanjem s ostalim dionicima doprinijeti rješavanju nastalih problema.

U sklopu ovog programskog područja Liga provodi aktivnosti kontinuirano prateći situacije, potrebe i aktualnosti te uključujući se u sva događanja i procedure kojima možemo utjecati na kreiranje poticajnog okruženja za provedbu aktivnosti i intervencija iz programskih područja kojima se bavimo.

Početak 2015. inicirali smo i uspješno proveli pritisak prema nadležnim ministarstvima u pogledu raspodjele financijskih sredstava iz prihoda od lutrijskih sredstava, s obzirom da je više od 80% sredstava iz tog fonda, Vladinom uredbom preusmjereno za rad Zavoda za javno zdravstvo i HZZO- a. Organizacijom i pritiskom više od 50 OCD-a uspjeli smo vratiti stanje iz 2014. te osigurati financijska sredstva za rad civilnog sektora u području prevencije i suzbijanja ovisnosti.

U kolovozu 2015. inicirali smo i organizirali reakciju civilnog sektora u gradu Splitu na netransparentan i nepovoljan Natječaj za zakup javnih prostora u vlasništvu Grada Splita kojim su prostori u kojima djeluje civilna scena u Splitu stavljeni na licitaciju.

Liga za prevenciju kao član skupštine i upravnog odbora Lokalnog partnerstva za zapošljavanje aktivno je sudjelovala u izradi Strategije i Akcijskog plana razvoja ljudskih potencijala za Splitsko-dalmatinsku županiju. Također, kontinuirano surađujemo sa HZZ-om, CZSS Split, Službom za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti, ustanovama socijalne skrbi, ustanovama za obrazovanje odraslih, osnovnim i srednjim školama s područja cijele županije te brojnim udrugama.

Uspješnost Liginih programa očituje se iz povratnih informacija korisnika, suradnika i partnera kroz visoko vrednovanje kvalitete aktivnosti i usluga. Uspješnost programa potvrđujemo i kontinuiranom internom procesnom te evaluacijom učinka, procjenom nezavisnih evaluatora te kontinuiranim supervizijskim praćenjem.

Korisnici/e u 2015.

U sklopu navedenih projekata u 2015. godini ukupno smo obuhvatili sljedeće kategorije i broj korisnika/ca.

Korisnici/e	Ž	M	UKUPNO
Djeca	305	326	631
Mladi	101	43	144
Mladi u pojačanom riziku	13	35	48
Roditelji	145	57	202
Liječeni ovisnici/ce	3	6	9
Stručnjaci	23	13	36
Dugotrajno nezaposleni	17	1	18
Ukupno	607	481	1088

Od ukupnog broja korisnika u 2015. u individualno savjetovanje su bili uključeni:

Korisnici/e	Ž	M	UKUPNO
Mladi u pojačanom riziku	2	9	11
Roditelji	14	8	22
Liječeni ovisnici/ce	3	6	9
Dugotrajno nezaposleni	2	1	3
Ukupno	21	24	45

Ukupno sati u savjetovalištu = 247

Donatori i podupiratelji u 2015.

Provedbu naših programa i projekata u 2015. godini podržali su :

Ministarstvo socijalne politike i mladih
Ministarstvo zdravlja
Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta
Grad Split
HZZ

U 2015. je ugovorena trogodišnja Institucionalna potpora od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva u iznosu 226.000,00 kn godišnje, za razdoblje 2016.- 2018.

Ovim putem zahvaljujemo svi donatorima i podupirateljima bez kojih Ligin rad ne bi bio moguć.

8. Mediji

Naš rad tijekom 2015. pratile su radijske postaje: Radio Split, Radio Dalmacija, Radio Riva, Radio Sunce, Totalni FM zatim TV postaje HRT Studio Split, TV Jadran, TV Mreža. Pratili su nas i tiskani mediji i elektronski portali: Slobodna Dalmacija, 24 sata, Dalmacijanews, Info Zona. Putem web stranice www.liga.hr smo objavljivali informacije o projektnim aktivnostima Korištena je i Facebook stranica Liga Prevencija Split putem koje su objavljene fotografije i informacije o provedenim aktivnostima.